

Ungdommens fortvivlelse møder alderdommens vished

Skrevet af [Julius Sort](#) • 20. juni 2025

Ocean Vuong er tilbage med sin hidtil længste bog, en 450 siders lang roman om hukommelsens vold, amerikanske fastfood-familier og en svigtende omsorgssektor.

Den vietnamesisk-amerikanske digter er politisk som aldrig før, men stadigvæk helt igennem urørlig i sin poetiske overlegenhed.

Sideløbende med at skrive en digtsamling om sin afdøde mor, og undervise i kreativ skrivning på New York University, har Vuong begået endnu et mesterværk af en roman. Sjældent læser man bøger, som inden for så korte spænd kan veksle imellem det sørgmodige og det humoristiske. Men sikke en forløsning at få foræret et univers, der så fint rummer begge dele.

Vi møder hovedpersonen Hai i Hartford, en gradvist forfaldende provins i USA, i 00'erne inden finanskrisen. Her er immigrantfamilier, som den Hai er en del af, og her er narkomaner og *outsiders*, de fortabte døtre og sønner, og et prekariat, der arbejder til sent ud på natten.

Hai er fanget i en myriade af løgne over for sin mor og står i romanens åbningsscene på en bro, klar til at gøre en ende på det hele. Men midt i vintermørket møder den 19-årige dreng Granzina, en ældre dement dame, som viser sig på det helt rigtige tidspunkt. Og det er ud fra det møde, at *Glædens Kejser* opstår. Et venskab spirer, og historien om Hai og Granzina kommer vidt omkring både geografisk og tidsligt, når Hai spiller med på Granzinas forvrængede erindringer eller krigstraumer fra barndommen i Sovjetunionen.

Glædens Kejser er mange romaner kogt sammen til én. Med det mener jeg, at Vuong konstant åbner nye døre til andre fortællinger

og skaber et spindelvæv af historier. Der er et helt kapitel i et svineslagteri, et andet foregår til et wrestling-stævne samt en konstant vekselvirkning mellem nutiden og slaget ved Gettysberg. Det kan lyde fragmentarisk, måske endda en smule forvirrende, men man er aldrig helt tabt i Vuongs passager. Flere karakterer bliver nemlig portaler til andre historier, som Granzina der gang på gang husker nye minder fra barndommen i Vilnius eller fætteren Sony, der er besat af den amerikanske borgerkrig. Som læsere bliver vi på den måde stillet i samme position som Hai, og vi må forsøge at følge med i de mange tidslinjer, indtil Vuong griber os og trækker scenen tilbage til nutiden.

Når fortællingen ikke befinder sig i Granzinas gamle hus eller i en anden historisk scene, er vi ofte på den lokale 'Home-Market'-restaurant. Her får Hai job gennem Sony, og det bliver hurtigt romanens epicenter. Med Home-Market som bagtæppe beskriver Vuong rastløsheden mellem drømmene og virkeligheden, som mange i Hartford føler sig fanget i. Således drømmer Hai om forfatterlivet. Sony om en fremtid som sin militær-helte-far og om at få sin mor ud af fængslet. Lederen, BJ, drømmer om en fremtid i wrestling. Maureen drømmer om at få sin afdøde søn tilbage. Og sådan finder de hinanden i det lille snuskede baglokale, hvor et Chewbacca-klistermærke på væggen er det eneste tegn på sjæl.

Sammenlignet med Vuongs første roman *Vi er kortvarigt smukke her på jorden* (2020), er *Glædens Kejser* mere traditionel i sin form. Det poetiske findes uden tvivl stadig, men i højere grad i dialogen og i Hais tanker, hvor det i Vuongs første virkede mere som en hybrid

mellem prosa og poesi. Således viser Vuong, at han ikke har glemt sin lyriske stemme:

”Det var sådan en dag hvor alt føltes muligt. Som var verdens barmhjertighed endelig tippet over til den ene side, af den rustne vægt. Sådan en dag, hvor man kan male sine ar med sort tusch, og fortælle sig selv at man er normal – og hvor det måske er sandt.”

De poetiske passager kan af flittige læsere flere steder forbindes til Vuongs digtsamlinger. Fx er digtet 'Beautiful Short Losers' fra *Time is a Mother* (et citat som Vuong-fans verden over er begyndt at bære på kasketter) i *Glædens Kejser* omskrevet, eller parafraseret da Sony siger: ”Det kan godt være, vi er smukke, men det er lige meget, når vi er sådan nogle tabere. Vi er nogle lave tabere. Smukke, lave tabere. Og det gør ikke noget godt for nogen.”, hvortil Hai tænker: ”Hvad skal man bruge skønhed til, en hvilken som helst skønhed, hvis der ikke er nogen der vinder?”

Der er en generøsitet over Vuongs legesyge og mod til at inddrage digtene så ordret, af frygt for at det kunne blive banalt, eller overforklarende. Men det bliver det ikke. Tværtimod virker det lidt for godt til at være sandt, at så fine digte kan fungere midt inde i en roman.

På den måde er *Glædens Kejser* ikke bare en stærk fortælling om savn og venskab, men en modig sammenblanding af stilarter. Der er omskrivninger af digte, passager skrevet direkte til læseren med et 'du', historiske redegørelser og noter af magisk realisme, for ikke at glemme den systemkritiske undertone. Så kan man da også bare det hele!

Glædens Kejser er en formidabel labyrint af fortællinger, som jeg let forsvandt ned i, i flere timer ad gangen. Den behandler hårdtslående temaer som stofmisbrug, kronisk sygdom og sorg, med en ømhed, der gør, at der også er plads til det humoristiske, det absurde. Den skal læses af alle dem, som mangler et skud livsglæde, alle dem der elsker gulerødder lige så meget som Granzina og alle dem, der ikke helt tror på juni-solen, selv når den stryger ind gennem vinduerne.

20. juni 2025

Kategorier: [Anmeldelser](#)

Skrevet af [Julius Sort](#)

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med [Hilsen IT](#)